Pran swen yon moun ki gen kansè

Moun k ap pran swen yon moun ki gen kansè ka se fanmi oswa zanmi, epi chak sitiyasyon diferan. Pran swen ka vle di ede ak travay chak jou, swen medikal, kowòdone swen, oswa bay sipò emosyonèl. Li nòmal pou w santi w konfonn ak estrese, epi mande èd ak pataje santiman ou ka fè swen an vin pi fasil pou jere.

Paj sa a se pou nenpòt moun k ap pran swen yon manm fanmi oswa yon zanmi ki gen kansè. Li pale sou sa pran swen mande, kijan pou fè fas, mande èd, ak swen a distans.

Sa pran swen vle di

Gen diferan kalite moun k ap pran swen moun ki gen kansè. Gen kèk ki se manm fanmi. Gen lòt ki se zanmi. Moun ki soti nan diferan ras ak kilti bay swen nan pwòp fason pa yo. Chak sitiyasyon diferan, e pa gen yon sèl fason ki pi bon.

Pran swen ka gen ladan l:

- ede ak aktivite chak jou tankou vizit doktè oswa prepare manje
- bay medikaman oswa ede ak fizyoterapi oswa lòt travay klinik
- ede ak aktivite lavi chak jou tankou al nan twalèt oswa benyen
- kowòdone swen ak sèvis a distans pa telefòn oswa imèl
- bay sipò emosyonèl ak espirityèl

Fè fas ak wòl moun k ap pran swen an

Bay swen ak sipò ka difisil. Anpil moun k ap pran swen mete pwòp bezwen ak santiman yo sou kote pou yo konsantre sou moun ki gen kansè a. Sa difisil pou kenbe pandan lontan. Li pa bon pou sante w non plis. Estrès la ka afekte w fizikman ak mantalman. **Si ou pa pran swen tèt ou, ou p ap ka pran swen lòt moun.**

Ou ka jwenn tèt ou nan yon nouvo wòl swen ki santi l pi lou pase anvan. Sa rive kit ou jèn kit ou pi granmoun. Gen kèk sitiyasyon komen ki tounen plizyè fwa. Yon moun ou renmen ka santi l alèz sèlman si se mari/madanm li oswa patnè li ki pran swen l. Yon moun k ap pran swen ka ap balanse timoun ak yon travay. Yon paran ka jwenn li difisil pou aksepte èd nan men yon pitit ki granmoun. Li nòmal anpil pou w santi w konfonn ak estrese. Si ou kapab, pataje santiman ou ak lòt moun. Antre nan yon gwoup sipò, oswa chèche èd nan men yon konseye.

Mande èd

Anpil moun k ap pran swen gade dèyè epi di yo te pran twòp sou do yo. Gen lòt ki ta renmen te mande èd pi bonè. Gade ak onètete sa ou kapab ak sa ou pa kapab fè. Ki bagay ou vle fè poukont ou? Ki bagay ou ka bay lòt moun oswa pataje?

Men travay lòt moun ka ede ak yo:

- travay kay tankou fè manje, netwaye, fè makèt, oswa travay nan lakou
- okipe timoun yo oswa al chèche yo
- mennen moun ou renmen an nan randevou oswa al chèche medikaman
- sèvi kòm moun kontak pou bay lòt moun nouvèl

Jwenn èd pou tèt ou ka ede moun ou renmen an tou. Ou ka rete an pi bon sante. Epi li ka santi l mwens koupab pou tout sa w ap fè. Sit entènèt tankou SignUpGenius oswa Lotsa Helping Hands ka ede òganize demand ak travay.

Lis pratik pou moun k ap pran swen

Pafwa kesyon an se pa "kisa pran swen ye?" men "kisa pou m fè kounye a?" Lè sa a, kòmanse ak gid pratik pou jou chimyoterapi, sekirite medikaman lakay, yon moun ki refize èd, fatig ak epwizman moun k ap pran swen, ak kowòdinasyon randevou a distans.

Lè kèk moun pa ede

Lè yon moun gen kansè, anpil zanmi ak fanmi vin bò kote l. Men gen kèk moun ki ka pa kapab ede. Rezon yo se rezon komen. Yo ka ap fè fas ak pwòp pwoblèm pa yo. Yo ka pa gen tan. Yo ka pè kansè, oswa yo te gen yon move eksperyans ak li. Yo ka kwè nan kenbe distans. Yo ka pa reyalize jan bagay yo difisil. Oswa yo ka santi yo jennen paske yo pa konn kisa pou yo di.

Si yon moun pa ba ou èd ou bezwen an, ou gen de chwa. Ou ka pale ak li epi esplike bezwen ou. Oswa ou ka kite sa pase. Si relasyon an enpòtan, di l kijan ou santi w ka anpeche rankin anpile.

Konprann kansè a

Konprann sitiyasyon medikal moun ou renmen an ka ede w santi w pi gen konfyans epi plis kontwòl. Ou ka vle konnen plis sou kalite ak stad kansè li. Ou ka vle konnen sa pou w atann pandan tretman. Sa vle di tès ak pwosedi yo pral fè, ak efè segondè ki ka vini apre.

Swen a distans

Li ka difisil pou w lwen yon moun ou renmen ki gen kansè. Menm konsa, ou ka bay sipò a distans. Ou ka se moun ki rezoud pwoblèm ak moun ki kowòdone swen.

- Devlope yon relasyon ak youn oswa de manm kle nan ekip swen sante a, tankou yon enfimyè, yon travayè sosyal, oswa yon edikatè pasyan.

- Fè yon lis moun ki rete toupre moun ou renmen an ke ou ta ka rele lajounen kou lannwit.
- Pataje nimewo kay, travay, ak selilè ou ak imèl ou ak ekip swen an ak moun ki ap ede sou plas.
- Chèche konnen sou vizitè volontè, gadri pou granmoun lajounen, oswa livrezon manje nan zòn nan.
- Rasanble epi òganize papye enpòtan yo, epi kenbe enfòmasyon esansyèl yo nan yon sèl kote.
- Sèvi ak telefòn, imèl, ak zouti videyo tankou Zoom oswa FaceTime, oswa sit entènèt tankou Caring Bridge ak Lotsa Helping Hands, pou rete konekte.

Si ou vwayaje pou al vizite, ba tèt ou tan pou repoze apre. Anpil moun k ap pran swen a distans di yo pa prevwa ase tan pou refè.

Kilè pou w chèche èd pi vit

Yon pati nan travay la se konnen ki chanjman ki pa ka tann pwochen randevou a.

- **Rele 911 oswa ale nan yon sal ijans si** moun w ap pran swen an gen difikilte pou respire, yo pa ka reveye l, li fè yon kriz (seizure), oswa li gen san k ap koule ki pa sispann menm lè ou peze fèm. Figi, po bouch oswa lang ki anfle toudenkou ansanm ak tach ki grate (hives) oswa respirasyon ki sifle se yon ijans tou, dapre MedlinePlus (medlineplus.gov/ency/article/000844.htm). Pa kondui tèt ou.
- **Yon tanperati 100.4 °F (38 °C) oswa pi wo, oswa frison ki fè l tranble, se yon ijans pandan tretman.** Rele nimewo onkoloji 24 èdtan an touswit, kèlkeswa lè a. Si pèsonn pa reponn, mennen l nan yon sal ijans epi di yo li sou tretman kansè. Pou yon moun ki sou chimyoterapi, CDC (cdc.gov/cancer-preventing-infections/patients/fever.html) di tanperati sa a se yon ijans medikal epi li di pou rele doktè a imedyatman. Lafyèv ka sèl siy yon enfeksyon, epi yon enfeksyon ka mete lavi an danje. Sa a se pa yon apèl pou tann demen maten.
- **Rele ekip swen an touswit, kèlkeswa lè a, si** ou wè nouvo wouj, anflamasyon oswa pi bò kote yon pò (port) oswa yon katetè, oswa blesi nan bouch ki anpeche l bwè, oswa, si li sou chimyoterapi, vomisman oswa dyare ki pa vle kalme. Pa tann pou lafyèv vini. CDC mete wouj oswa anflamasyon bò yon pò, nouvo blesi nan bouch, vomisman ak dyare nan lis siy enfeksyon pou w rele touswit (CDC (cdc.gov/cancer-preventing-infections/patients/symptoms.html)). NCI (cancer.gov/about-cancer/treatment/side-effects/infection) di enfeksyon bezwen swen ijan.
- **Rele ekip swen an menm jou a si** li pa sou chimyoterapi epi li gen vomisman oswa dyare ki pa vle kalme.
- **Rele ekip swen an nan yon jou oswa de si** l ap manje ak bwè anpil mwens pase anvan, li vin pa fèm sou pye l lè l ap mache, oswa yon efè segondè yo te di w pou atann ap vin pi mal klèman olye li kalme.

Baze sou yon sous ki serye

Sa a se yon tradiksyon an lang senp pou yon kontni edikatif ki baze sou Enstiti Nasyonal Kansè Ozetazini. Tanpri li sous orijinal la pou enfòmasyon konplè epi ajou. Se sèlman pou edikasyon — se pa konsèy medikal. Toujou pale ak pwòp ekip swen sante ou.

Enstiti Nasyonal Kansè Ozetazini: cancer.gov/about-cancer/coping/caregiver-support

Mizajou: 2026-09-30

Ou gen dwa jwenn yon entèprèt gratis. Nan Etazini, lopital ak klinik ki resevwa lajan federal dwe ba ou yon entèprèt kalifye san ou pa peye anyen. Ou ka mande youn nan resepsyon an, oswa anvan randevou ou. Ou pa oblije mennen yon manm fanmi oswa yon timoun pou tradui pou ou.

Sou entènèt: cancerexplained.org/languages/ht/caring-for-someone-with-cancer

Tradui soti nan atik an anglè ki sou cancerexplained.org. Se vèsyon anglè a ki verifye ak sous la.

Educational information only, not medical advice. An AI-assisted editorial system helped prepare this page. No named medical reviewer has reviewed it unless one is listed.

Ou ka enprime, kopye epi pataje l gratis san chanje anyen. Ou pa bezwen pèmisyon. Tanpri pa chanje kontni medikal la. Sous: cancerexplained.org. Enfòmasyon edikatif, se pa konsèy medikal.